

S. Sayısı : 192

Türkiye - İsveç kliring anlaşmasının bazı hükümlerini tadil için teati olunan notaların tasdiki hakkında kanun lâiyhası ve Hariciye ve İktisad encümenleri mazbataları (1/245)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/5298

3 - X - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İsveç Hükûmetile aramızda 20 ikinci kânun 1939 tarihli kliring anlaşmasının bazı hükümlerini tadil eden anlaşmanın tasdiki hakkında Hariciye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 29 - IX - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe lâiyhası

İsveç ile aramızda mevcut 20 son kânun 1939 tarihli kliring anlaşmasına merbut kontenjan listesindeki bazı tarife pozisyonlarında mevcut kontenjanlar tamamen tükendiği ve bu sebeble meselâ kâğıd, makine ve saire gibi memleketimizin mühtaç olduğu bir kısım maddelerin kliring yolundan İsveçten satın alınması imkânı kalmadığı ve buna mukabil diğer pozisyonlara konulmuş bulunan kontenjanların sene sonuna kadar ihtiyacı karşıladıktan maada bakiye de kalacağı görülmesi üzerine anlaşmada derpiş kılınmış olduğu veçhile bazı pozisyonlarda fazla görülen kontenjanlar ile ihtiyaca teka-bül etmeyen kontenjanlar arasında münakale icrası için İsveç elçiliği ile nota teatisi suretile bir anlaşma yapılmıştır.

Kontenjan listelerinde yapılacak bu gibi münakalelerin Hariciye vekâleti ile İsveç elçiliği arasında nota teatisi suretile icrası bu hususun istilzam ettirdiği merasim ve usul dolayısıyla çok zamana tevakkuf etmekte ve bu hâl ise memleketimize süratle idhali istenilen bazı emtianın zamanında getirilebilmesi için bir mâni teşkil eylemekte bulunduğundan maslahatı teshilen bu gibi münakalelerin bundan böyle kliring anlaşmasının tatbiki ile mükellef iki taraf salâhiyetli müesseseleri arasında icrası derpiş edilmiş ve bunun için de anlaşmaya bir madde ilâve olunmuştur.

İsveç ile vaki mübadelelerimizi kolaylaştırması itibarile memleketimiz menfaatlerine uygun olan bu anlaşmanın tasdiki Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz olunur.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye encümeni
Esas No. 1/245
Karar No. 11

30 - VI - 1939

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti ile İsveç Hükûmeti arasında mevcut 20 ikinci kânun 1939 tarihli kliring anlaşmasının bazı hükümlerini tadil eden anlaşmanın tasdiki hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetine 29 - IX - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası ile aynı kanun lâyihasına bağlı notalarda yapılması icab eden değişiklikler hakkındaki Başvekâletin 28 - XI - 1939 tarih ve 6/6053 sayılı tezkeresi encümenimize havale edilmiş olmakla tedkik ve mü-talea olundu:

Esbabı mucibe lâyihasının mutaleasından anlaşıldığı üzere bu anlaşma iki memleket arasında mevcut ticarî münasebetlerin inkişafını

teğmin eder mahiyettedir. Aynen tasvib edilen kanun lâyihasına bağlı notalarda icab eden değişiklikler yapılarak havalesi veçhile İktisad encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe arz olunur.

Hariciye En. R.	M. M.	Kâtib
Erzincan	Konya	İstanbul
S. Arıkan	M. Göker	A. Ş. Esmer
Antalya	Bolu	Diyarbakır
Dr. C. Tunca	H. C. Çambel	Dr. İ. T. Öngören
Elâzığ	Erzurum	İzmir
F. A. Aykaç	P. Demirhan	H. Mentese
Tokad		
N. Poroy		

İktisad encümeni mazbatası

T. B. M. M.
İktisad encümeni
Esas No. 1/245
Karar No. 44

4 - VI - 1940

Yüksek Reisliğe

İsveç Hükûmeti ile aramızda mevcut 20 ikinci kânun 1939 tarihli Kliring ve tediye anlaşmasının bazı hükümlerini tadil eden anlaşmanın tasdiki hakkında Hariciye vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 25 mart 1940 tarihli toplantısında Yüksek Meclisin tasvibine arzı kararlaştırılan kanun lâyihası ile esbabı mucibesi ve yine bu anlaşmaya bağlı (A) listesine dair olup Hariciye vekâletile İsveç Hükûmeti arasında teati edilen notaların gerek Türk ve gerek fransızca metinlerinde görülen bazı yanlışlıkların bu notalara bağlı listedeki şekilde tashihi İcra Vekilleri Heyetine ittihaz olunan 24-II-1939 tarihli kararname ile kabul edildiği cihetle 2/12070 sayılı Hükûmetten gönderilen kanun lâyihasına bağlı notalarda da icab eden tashihlerin yapılması hakkında Başvekâletin 28 ikinci teşrin 1939 tarih ve 6/6053 sayılı tezkeresile merbutları encümenimize de havale buyurulmuş ol-

makla Hariciye vekâletinden gelen Umumî kâtib hazır olduğu halde mü-talea ve müzakere olundu:

Yukarıda adı geçen Kliring ve tediye anlaşmasına bağlı (A) listesindeki bazı tarife pozisyonlarında mevcut kontenjanlar tükendiği cihetle diğer pozisyonlardan münakale icrasını ve İsveç Hükûmeti ile aramızda cari ticarî münasebetlerin bu günkü hal ve vaziyete uygun bir şekilde tanzimini teğmin maksadile Hariciye vekâletimizle İsveç Hükûmeti Ankara elçiliği arasında notalar teatisi suretile yapılan bu anlaşmanın memleketimizin menfaatlerine uygun görülmüş ve yine bu anlaşmaya bağlı (A) listesine dair teati edilen notaların gerek türkçe ve gerek fransızca metinlerinde görülen bazı yanlışlıkların 24 şubat 1939 tarih ve 2/12377 numaralı İcra Vekilleri Heyeti kararnamesine bağlı listedeki şekilde pozisyon rakamlarının tashihi

tensib olunmuştur.

Ancak kanun lâyihasında tashihe dair bir kayid bulunmadığından bir madde ilâvesi suretile mezkûr lâyiha bu bakımdan tadilen kabul edilerek Umumî Heyetin tasvibine arzedilmek üzere Yüksek Reislîğe sunulur.

İk. E. Reisi N. Bu. M. M.
Diyarbakır Diyarbakır
N. Sünkitay N. Sünkitay

Kâtib
Afyon K.

Afyon K.	Afyon K.	Ankara
<i>Berç Türker</i>	<i>İzzet Akosman</i>	<i>A. Ulus</i>
Denizli	Edirne	Erzincan
<i>Tahir Berkay</i>	<i>T. Göksel</i>	<i>S. Başotaç</i>
Eskişehir	Gümüşane	İzmir
<i>Emin Sazak</i>	<i>Edib Servet Tör</i>	<i>Benal Arıman</i>
Kastamonu	Konya	Konya
<i>M. Celâl Bayar</i>	<i>H. Dikmen</i>	<i>Kâzım Okay</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İsveç ile aramızda mevcut 20 sonkânun 1939 tarihli kliring anlaşmasının bazı hükümlerini tadil eden anlaşmanın tasdikına aid kanun lâyihası

MADDE 1 — İsveç ile 20 sonkânun 1939 tarihinde akdedilmiş olan kliring muahedesine merbut kontenjan listesindeki bazı tarife pozisyonlarına aid kontenjan miktarları arasında münakale icrası ve bundan böyle, görülecek ihtiyaçlara göre, bu gibi münakalelerin kliring anlaşmasını tatbik ile mükellef iki taraf salâhiyettar müesseseleri arasında doğrudan doğruya yapılması için kendilerine salâhiyet itası hakkında İsveç Elçiliği ile 12 eylül tarihinde nota teatisi suretile yapılan anlaşma tasvib ve kabul edilmiştir.

MADDE 2 — İşbu kanun 12 eylül 1939 tarihinden itibaren muteberdir.

MADDE 3 — İşbu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

29 - IX - 1939

Bş. V. ve H. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	Fethi Okyar	N. Tınaz
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Fayik Öztrak		F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V. ve T. V. V.
Yücel	A. F. Cebesoy	H. Çakır
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	R. Karadeniz	M. Erkmen
Mü. V.	Ti. V.	
A. Çetinkaya	N. Topcoğlu	

İKTİSAD ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

İsveç ile aramızda mevcut 20 son kânun 1939 tarihli kliring anlaşmasının bazı hükümlerini tadil eden anlaşmanın tasdikına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — İsveç ile 20 son kânun 1939 tarihinde akdedilmiş olan kliring muahedesine merbut kontenjan listesindeki bazı tarife pozisyonlarına aid kontenjan miktarları arasında müakale icrası ve bundan böyle, görülecek ihtiyaçlara göre, bu gibi müakalelerin kliring anlaşmasını tatbik ile mükellef iki taraf salâhiyettar müesseseleri arasında doğrudan doğruya yapılması için kendilerine salâhiyet itası hakkında İsveç elçiliği ile 12 eylül tarihinde nota teatisi suretile yapılan anlaşma tasvib ve kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Birinci maddede zikredilen münakalenin icrasına dair Hariciye vekâletimizle İsveç elçiliği arasında 12 eylül 1939 tarihinde teati olunan notaların gerek Türkçe ve gerek Fransızca metinlerinde görülen bazı yanlışlıklar İcra Vekilleri Heyetinin 24 şubat 1939 tarih ve 2/12377 numaralı kararnamesine bağlı listedeki şekilde tashihi de kabul olunmuştur.

MADDE 3 — Bu kanun 12 eylül 1939 tarihinden itibaren muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyet imemurdur.

Bay Maslahatgüzar,

20 son kânun 1939 tarihinde imzalanmış olan Türkiye - İsveç kliring anlaşmasına merbut A listesinde mevcut ahkâma tevfiikan, işbu listede atideki tadilâtı yapmak hususunda Hükûmetimin mutabık bulunduğunu size bildirmekle şerefyabım.

a) 20 son kânun 1939 tarihinde imzalanan protokole merbut A listesile Türk gümrük tarifesi- nin 323 - 363 sayılı pozisyonları (kâğıd ve kâğıd eşya) için verilen 60 000 türk liralık kontenjana 13 500 türk lirası ilâve edilecektir. Bu mikdar aynı liste ile Türk gümrük tarifesinin 635 - 647 sayılı pozisyonlarına giren silâh, cephane ve mevaddı infilâkiye için verilmiş olan 60 000 liralık kontenjandan tenzil edilecektir.

b) 648 - 666/2 (649 A. B. hariç) sayılı pozisyonlar için verilmiş olan 180 000 liralık kontenjana 30 000 türk lirası ilâve edilecektir. Bu mikdar, aynı liste ile Türk gümrük tarifesinin 649 A. B. ve 681 sayılı pozisyonlarına giren demiryolları malzemei müteharrikesi için verilmiş olan 60 000 liralık kontenjandan tenzil edilecektir.

Bundan başka, Hükûmetim, kliring anlaşmasının tatbikile mükellef olan Türk ve İsveç alâkadar müesseselerine, aralarında biltilâf, yukarıda anılan A listesinde münderiç her emtia grubunun plâfonlarını, evvelece tesbit edilmiş bulunan 630 000 liralık umumî plâfonu tecavüz etmemek şartile, bitmeyen bazı plâfonlar mikdarını kifayetsizliği anlaşılan diğer plâfonlar arasında tevzi suretile, tadil için salâhiyet vermek hususunda da mutabıktır.

Yukarıda yazılı husus hakkında İsveç Hükûmetinin mutabık olduğunu bana teyid eylemenizi rica ederim.

M. Cevad Açık Alın

Bay Jan Stenström

İsveç maslahatgüzarı

Ankara

Hariciye vekâleti ile Ankara İsveç sefareti arasında 12 eylül 1939 tarihinde teati edilen notanın tercümesi

Bay Vekil,

Meali aşağıda nakledilen bugünkü tarihli notalarının vusulünü Zati Devletlerine bildirmekle kesbi şeref eylerim :

«20 sonkânun 1939 tarihinde imzalanmış olan Türkiye - İsveç kliring Anlaşmasına merbut A listesinde mevcut ahkâma tevfiikan, işbu listede atideki tadilâtı yapmak hususunda Hükûmetimin mutabık bulunduğunu size bildirmekle şerefyabım.

a) 20 sonkânun 1939 tarihinde imzalanan protokole merbut A listesile Türk gümrük tarifesi- nin 323 - 363 sayılı pozisyonları (kâğıd ve kâğıd eşya) için verilen 60 000 türk liralık kontenjana 13 500 türk lirası ilâve edilecektir. Bu mikdar aynı liste ile türk gümrük tarifesinin 635 - 647 sayılı pozisyonlarına giren silâh, cephane ve mevaddı infilâkiye için verilmiş olan 60 000 liralık kontenjandan tenzil edilecektir.

b) 648 - 666/2 (649 A. B. hariç) sayılı pozisyonlar için verilmiş olan 180 000 liralık kontenjana 30 000 türk lirası ilâve edilecektir. Bu mikdar, aynı liste ile türk gümrük tarifesinin 649 A. B. ve 681 sayılı pozisyonlarına giren demiryolları malzemei müteharrikesi için verilmiş olan 60 000 liralık kontenjandan tenzil edilecektir.

Bundan başka, Hükûmetim, kliring Anlaşmasının tatbikile mükellef olan Türk ve İsveç alâkadar müesseselerine, aralarında biltilâf, yukarıda anılan A listesinde münderiç her emtia grubunun plâfonlarını, evvelece tesbit edilmiş bulunan 630 000 liralık umumî plâfonu tecavüz etmemek şartile, bitmeyen bazı plâfonlar mikdarını kifayetsizliği anlaşılan diğer plâfonlar arasında tevzi

suretile, tadil için salâhiyet vermek hususunda da mutabıktır.

Yukarıda yazılı husus hakkında İsveç Hükûmetinin mutabık olduğunu bana teyid eylemenizi rica ederim.»

Meali yukarıya nakledilmiş olan mektub mündericâtı üzerinde İsveç Hükûmetinin Türkiye Cümhuriyeti Hükûmetile mutabık olduğunu Zati Devletlerine teyid eylemekle şerefyabım.

İmza *Jan Stenström*

Ekselâns

Bay Cevad Açıkalın

Orta Elçi, Hariciye vekâleti

Kâtibi Umumî Muavini

Ankara

Kararname sureti

30 - IX - 1939 tarih ve 2/12069 sayılı kararnameye ektir:

İsveç Hükûmeti ile 20 ikinci kânun 1939 tarihinde akdedilmiş olan kliring anlaşmasına merbut A. listesindeki bazı tarife pozisyonlarına aid kontenjan miktarları arasında münakale icrasını teğminen 12 - IX - 1939 tarihinde İsveç sefaretî ile teati olunan notaların gerek Türkçe ve gerek Fransızca metinlerinde bazı yanlışlıklar bulunduğu anlaşıldığından bahsi geçen notalarda ilik şekildeki gibi tashih yapılması; Hariciye vekillîğinin 9 - XI - 1939 tarih ve 51889/442 sayılı teklifi üzerine İera Vekilleri Heyetince 24 - XI - 1939 tarihinde kabul olunmuştur.

24 - XI - 1939

Reisicühur

İsmet İnönü

12 - IX - 1939 tarih ve 2/12069 sayılı kararnameye merbut mektubların metninde tesbit olunan yanlışlar:

1 — Hariciye vekâletinden İsveç maslahatgüzarına yazılan Fransızca notanın a) fıkrasının ikinci satırında yazılı 323 - 263 pozisyon rakamlarının doğrusu 323 - 363 tir.

2 — Aynı notanın Türkçeye çevrilmiş metninde B) fıkrasının birinci satırında yazılı 648 - 622/A pazisyon rakamlarının doğrusu 648/666/2 dir.

3 — İsveç maslahatgüzarlığının bu notayı teyiden verdiği cevabı notanın türkçeye çevrilmiş metnin b) fıkrasının birinci satırında 648 - 662/a rakamlarının doğrusu 648/666/2 dir.

Resmî gazetede münteşir metinde de yukarıdaki 2 ve üçüncü fıkralarda gösterilen hatalar mevcuttur.

